ذره‌بین روی نقش و رشد بخش خدمات در اقتصاد ملی در گفت‌وگو با آلبرت بغزیان

خدمات؛ کلید مقاوم‌سازی اقتصاد

سپیده پیری
خبرنگار

برخی اقتصاددان‌ها از بخش خدمات به‌عنوان موتور محرک رشد اقتصادی در کشورهای توسعه‌یافته یاد می‌کنند. این سخن گواهی است بر اهمیت و جایگاه قابل تأمل این بخش در اقتصاد. این درحالی است که در اقتصاد ایران، بخش خدمات با وجود اینکه نقش مؤثری در رشد اقتصادی و ایجاد اشتغال داشته است، مورد توجه جدی سیاستگذاران در هنگام خط مشی‌گذاری قرار نگرفته است.

آلبرت بغزیان استاد اقتصاد دانشگاه تهران است. ایشان در گفت‌وگو با خبرنگار ما، ضمن تأکید بر این موضوع که افق بخش خدمات روشن‌تر از بخش صنعت است، معتقد است: بخش خدمات با سه بخش دیگر یعنی نفت و گاز، صنعت و کشاورزی ارتباط دارد. یعنی اینکه ساخت هتل جزو صنعت است پس تا صنعت رشد نکند خدمات هم نمی‌تواند رشد کند. در حالی که اگر خدمات رشد کند، صنعت هم متقابلاً رشد می‌کند.

■ اهمیت و جایگاه بخش خدمات در اقتصاد کشور را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

به‌طور کلی به‌دلیل سوءاستفاده‌هایی که در برخی بخش‌ها اتفاق افتاده، این‌طور به‌نظر می‌آید که خدمات به بخش نامطلوبی در اقتصاد ایران تبدیل شده است و به‌عنوان شاخص و بخش منفی به آن نگاه می‌شود. این در حالی است که چهار بخش در اقتصاد کشور وجود دارد؛ بخش نفت و گاز، کشاورزی، صنعت و خدمات. یعنی آنچه که در سه قالب نخست نگنجد، وارد بخش خدمات می‌شود. حال آنکه برخی از حوزه‌های خدماتی خود به‌عنوان یک صنعت شناخته شده است. به‌عنوان مثال، رستوران داری، هتل‌داری و بانک خدماتی از این دست هستند، اما محصول آنها، قابل لمس نیست. یا اینکه کار یک برنامه نویس، خدماتی است، ممکن است برای بخش صنعت برنامه بنویسد. یا اینکه شرکت‌های مشاوره‌ای، کارگزاری‌ها، بنگاه‌های معاملات ملکی، تجارت و بازرگانی، آرایشگری، معلمی و کارهای مهندسی همگی جزو بخش خدمات هستند که به مواد اولیه خاصی احتیاج ندارند. با این توضیح اگر بخش خدمات رشد کند و سهم خدمات در کشور بالا رود، بدین معنا نیست که این بخش جلو افتاده و دیگر بخش‌ها جا مانده‌اند. برای این موضوع می‌توان دلایل دیگری پیدا کرد. مثلاً ارزش افزوده‌ها بالا رفته باشد، یا اینکه درآمد ملی کشور بالا رفته باشد. حتی ممکن است بخش خدمات به نسبت سهمی که در گذشته داشته، افزایش یافته باشد. در واقع، رشد بخش خدمات بدین معنا نیست که صنعت نفت افت کرده است.

معتقدم نباید به خاطر قشر خاصی، کل آن بخش را منفی جلوه داد. هتلداری و گردشگری در ترکیه را ببینید، از چه درآمد قابل توجهی برخوردار است و چقدر به افراد خدمات رفاهی می‌رساند. پس ضرورت دارد تا تصویر نامطلوب بودن را از چهره بخش خدمات بزداییم و به این نکته توجه داشته باشیم که تنها بخش نامطلوب این حوزه جایی است که سیستم توزیع را مختل می‌کند و با امکاناتی که به آن تعلق می‌گیرد، مانع توزیع فیزیکی کالاها می‌شود که باید با آن قسمت مبارزه کرد.

■ چه منابعی زمینه رشد بخش خدمات را فراهم می‌کند؟

بخش خدمات با سه بخش دیگر یعنی نفت و گاز، صنعت و کشاورزی ارتباط دارد. یعنی اینکه ساخت هتل جزو صنعت است پس تا صنعت رشد نکند خدمات هم نمی‌تواند رشد کند. در حالی که اگر خدمات رشد کند، صنعت هم متقابلاً رشد می‌کند.

به‌عنوان مثال مردم نیاز به مکان‌های تفریحی بیشتر دارند. یا اینکه سینما هم باید ساخته شود تا به‌عنوان یک کار خدماتی در اختیار مردم باشد. این کار خدماتی چندین صنعت غیرخدماتی دیگر در آن سهیم هستند. تنها زمانی که این صنعت شروع به سوءاستفاده کند، نامطلوب می‌شود.

■ شما عوامل بازدارنده رشد این بخش را در چه مواردی می‌دانید؟

خدمات را نباید محدود کنیم، بلکه دوباره تأکید می‌کنم که تنها باید با آن بخشی که نامطلوب است مبارزه کرد.

به‌عنوان مثال کسی که بخواهد احتکار کند یا اینکه کالایی وارد می‌کند، نرخ بی‌انصافانه‌ای بر آن می‌گذارد. یا اینکه شرکت‌های صادراتی که کار خدمات انجام می‌دهند، اگر بخواهند بازار را انحصاری کنند، آن موقع تبدیل به نامطلوب می‌شود. به نظر من باید خدمات را توسعه داد.

در اقتصاد مقاومتی هنگامی که می‌گوییم که یکی از راه‌های برون رفت از رشد منفی اقتصاد در حال حاضر توسعه گردشگری است، یعنی رشد بخش خدمات سی و سه پل، عالی قاپو، تخت جمشید و قلعه‌ها و غارهای فراوانی وجود دارد که به کارگیری این‌ها استفاده از خدمات است. کشوری که آثار باستانی فراوانی دارد به زیرساخت خاصی برای توسعه بخش خدمات نیاز ندارد. اما شرایط باید به گونه‌ای باشد که تعامل میان بخش‌های مختلف برقرار بماند. صنعت باید چیزی تولید کند که برای بخش خدمات مفید باشد و بخش خدمات هم باید به فکر رشد بخش صنعت باشد. مانند تجهیزات هتلی و....

■ آیا خدمات می‌تواند نسخه نجات بخشی برای شرایط فعلی اقتصاد باشد؟

خدمات دارای بخش‌های زیادی است که برخی از بخش‌های آن جای رشد دارد. مانند گردشگری، بخش توریست کشورها می‌تواند بخش‌های دیگر را به راه بیندازد. آرایشگری به طور خاص شاید خدمات را رشد ندهد اما آیا نیازی به تعداد زیاد آن وجود دارد؟ طوری است که شغل جدیدی ایجاد کند. به‌عنوان مثال آرایشگری کاری خدماتی است ممکن است ما آن را نامطلوب بدانیم اما افرادی وجود دارند که حاضر هستند به خاطر آن هزینه پرداخت کنند. یعنی از این جهت جای رشد دارد و ممکن است باعث رشد اقتصاد شود.

> برخی از حوزه‌های خدماتی خود به‌عنوان یک صنعت شناخته شده است. به‌عنوان مثال، رستوران داری، هتل‌داری و بانک خدماتی از این دست هستند، اما محصول آنها، قابل لمس نیست

در کار خدماتی باید مهارت ایجاد کنیم. برخی کارهای خدماتی نیاز به مهارت دارد. به‌عنوان مثال یک نقاش فقط نیاز به فرچه و رنگ دارد وبقیه‌اش کار خدماتی است.

البته برای به‌دست آوردن ارزش یک قسمت یا بخشی از خدمات آن را برتعداد شاغلان آن بخش تقسیم می‌کنند که یک محاسبه حدودی را به ما می‌دهد و خیلی نمی‌توان بر آن تکیه کرد اما می‌توان برای هر صنعتی آن را محاسبه کرد.

■ توسعه خدمات نیاز به حمایت یا اقدام خاصی از طرف سازمان‌های دولتی دارد؟

در پاسخ به این سؤال نوع شغل و بخش مهم است.

مسلماً مهم‌ترین بحث حقوق معنوی کار خدماتی است و قوانینی که در ممانعت از تعرض به یک شغل و قوانین حمایتی آن وجود دارد.

اما دریافت تسهیلات بانکی و برخی انحصار طلبی‌ها که در ارائه مجوز است تا حدودی توسط قانون شورای رقابت و فضای کسب کار مرتفع شده است.

■ چشم‌انداز شما برای آینده اقتصاد در بخش خدمات چیست؟

به‌نظر من هرچه بخش خدمات محدودتر شود، تولید هم محدودتر می‌شود. باز هم تأکید می‌کنم که نباید جلوی خدمات را گرفت و می‌توان حتی با تولید محدود خدمات بهتری ارائه داد. من چشم‌انداز بخش خدمات را نسبت به تولید بهتر می‌دانم و رشد خدمات می‌تواند رشد تولید را هم به‌دنبال داشته باشد.

ایسنا

۴ نکته از مصاحبه

۱ هتلداری و گردشگری در ترکیه را ببینید، از چه درآمد قابل توجهی برخوردار است و چقدر به افراد خدمات رفاهی می‌رساند. پس ضرورت دارد تا تصویر نامطلوب بودن را از چهره بخش خدمات بزداییم

۲ در اقتصاد مقاومتی، یکی از راه‌های برون رفت از رشد منفی اقتصاد، توسعه گردشگری است

۳ من چشم‌انداز بخش خدمات را نسبت به تولید بهتر می‌دانم و رشد خدمات می‌تواند رشد تولید را هم به‌دنبال داشته باشد

۴ شرایط باید به گونه‌ای باشد که تعامل میان بخش‌های مختلف برقرار بماند. صنعت باید چیزی تولید کند که برای بخش خدمات مفید باشد و بخش خدمات هم باید به فکر رشد بخش صنعت باشد

CH2=CH2

فراخوان مزایده عمومی
نوبت دوم
شرکت سهامی پتروشیمی بندرامام (سهامی خاص)
شرکت پتروشیمی بندرامام (سهامی خاص) B.I.P.C

شماره مزایده	نوع فرآیند	موضوع مزایده	تاریخ و محل گشایش پاکات	مزایده گزار	تلفن تماس	تضمین شرکت در مزایده
م ز/۹۸/۸	مزایده عمومی	فروش مقدار تقریبی ۲۰۰ تن ضایعات پلاستیکی ملزومات بسته بندی ها	ساعت و تاریخ درج شده در اسناد و در محل کمیسیون معاملات شرکت بسپاران بندر امام	شرکت بسپاران بندر امام	۰۶۱-۵۲۲۵۲۳۷۰	۹۷۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال بصورت ضمانتنامه بانکی، چک عهده بانک صادر کننده یا واریز وجه نقد به حساب مزایده گزار درج شده در اسناد مربوطه.

۱ **خرید اسناد مزایده:** واریز مبلغ ۵۰۰،۰۰۰ ریال از طریق درگاه پرداخت اینترنتی به نشانی تارنمای مرقوم در ذیل همین آگهی.
۲ **مهلت، زمان و نشانی اینترنتی جهت دانلود اسناد مزایده:** از تاریخ انتشار نوبت دوم آگهی به مدت ۷ روز به صورت آنلاین در سایت اینترنتی مرقوم در ذیل همین آگهی.
۳ **مهلت، زمان و نشانی تحویل پاکات پیشنهاد قیمت:** ظرف ۸ روز پس از اتمام مهلت دریافت اسناد مربوط(زمان درج شده در اسناد) و به نشانی: استان خوزستان- بندر امام خمینی- مجتمع پتروشیمی بندر امام- ساختمان دفتر مرکزی- اتاق ۱۱۵- اداره پیمانها
۴ این اسناد به نشانی http://contract.bipc.org.ir لینک "سامانه معاملات" قابل مشاهده و پس از تکمیل فرایند خرید قابل دانلود می باشد.

روابط عمومی شرکت سهامی پتروشیمی بندرامام

شرکت ملی نفت ایران
شرکت نفت و گاز پارس

تجدید آگهی فراخوان مناقصه عمومی یک مرحله‌ای همراه با ارزیابی کیفی
نوبت اول
شماره مجوز: ۷۱۵۷ / ۱۳۹۸
مناقصه شماره WSD-9610098
شرکت نفت و گاز پارس در نظر دارد خرید دو قلم BALL VALVE مورد نیاز خود را با برگزاری مناقصه عمومی و یک مرحله ای طبق شرایط زیر از طریق یک شرکت واجد صلاحیت تأمین نماید.

◄ **شرایط و مدارک لازم جهت دریافت استعلام ارزیابی کیفی:**
الف) داشتن تجربه کافی و مرتبط با موضوع کار
ب) اساسنامه، اظهارنامه ثبت شرکت و آخرین آگهی تغییرات (مندرج در روزنامه رسمی)
ج) ارائه کد اقتصادی، شناسه ملی
د) صورت های مالی حسابرسی شده مربوط به حداکثر سه سال گذشته
از کلیه اشخاص حقوقی واجد شرایط دعوت می‌گردد بلافاصله پس از چاپ آگهی اول و حداکثر پنج روز کاری پس از انتشار آگهی نوبت دوم تا پایان ساعت اداری، به نشانی اینترنتی lac.pogc.ir و یا www.pogc.ir قسمت سامانه مناقصات مراجعه نموده و پس از اخذ کد کاربری و رمز عبور نسبت به دریافت اسناد اقدام نمایند.
لازم به توضیح است که پس از ارزیابی کیفی مناقصه‌گران، اسناد مناقصه میان متقاضیان واجد شرایط توزیع خواهد شد. بدیهی است ارایه مدارک هیچگونه حقی را جهت متقاضیان برای شرکت در مناقصه ایجاد نخواهد کرد.
◄ نظر به اینکه به استناد بخشنامه معاون محترم پژوهش و فناوری وزارت نفت، به شماره ۹۷/۲۱۳۹۴۳ مورخ ۱۳۹۷/۵/۱۰، کلیه خرید های شرکت‌های تابعه وزارت نفت در تمامی سطوح معامله بایستی از طریق سامانه تأمین الکترونیکی کالای صنعت نفت(EP) صورت پذیرد، انعقاد قرارداد و انجام خرید صرفا با تأمین‌کنندگانی که نام آن‌ها در فهرست بلند سامانه مذکور قرار دارد، امکان‌پذیر است. بنابر این مناقصه‌گر موظف به انجام تشریفات لازم جهت قرارگرفتن در فهرست سامانه مذکور تا تاریخ انعقاد قرارداد بوده و هرگونه تبعات ناشی از عدم رعایت مقررات فوق، متوجه مناقصه‌گر خواهد بود.
◄ **آخرین مهلت ارسال پاسخ استعلام ارزیابی کیفی:** دو هفته پس از آخرین مهلت دریافت اسناد استعلام ارزیابی کیفی به نشانی تهران، خیابان دکتر فاطمی، نبش خیابان پروین اعتصامی، پلاک یک، شرکت نفت و گاز پارس، طبقه همکف، مناقصات

◄ **تاریخ و محل تحویل اسناد مناقصه:** متعاقبا به اطلاع واجدین شرایط خواهد رسید.
◄ **آخرین مهلت تحویل پیشنهاد و تاریخ گشایش پیشنهادها:** طبق تاریخ های مندرج در اسناد مناقصه.
◄ لازم به ذکر است پیشنهادهای ارائه شده توسط مناقصه‌گران می‌بایست حداقل تا ۳ ماه از تاریخ تحویل پیشنهاد مالی معتبر باشد.
در صورت نیاز به اطلاعات بیشتر، متقاضیان می‌توانند به وب سایت شرکت نفت و گاز پارس به آدرس www.pogc.ir و یا سایت www.shana.ir مراجعه و یا با شماره تلفن ۵ و ۸۳۷۶۲۶۰۴-۰۲۱ تماس حاصل نمایند.
شرکت نفت و گاز پارس – روابط عمومی

فراخوان مناقصه عمومی
نوبت اول
شرکت پالایش نفت تهران (سهامی خاص)
موضوع: درج آگهی فراخوان ۹۸۱۰۰۶۹/ت ک م ع/۱۵۳۵

الف) مناقصه‌گزار: شرکت پالایش نفت تهران
ب) موضوع مناقصه:

ردیف	شماره مناقصه	موضوع مناقصه	مبلغ ضمانتنامه
۱	۹۸۱۰۰۶۹/ت ک م ع/۱۵۳۵	خرید غربال مولکولی A۴ مطابق با اسناد مناقصه	۵۰۶ ، ۰۰۰ ، ۰۰۰ ریال

ج) ارایه کد اقتصادی و شناسه ملی الزامی است.
د) این شرکت در نظر دارد کالای مشروحه فوق را از طریق برگزاری مناقصه عمومی از شرکت‌ها/ تامین‌کنندگان واجدشرایط تامین نماید. لذا از تمامی شرکت‌ها/ تامین‌کنندگانی که مایل به حضور در مناقصه فوق می‌باشند دعوت می‌شود پس از مراجعه به سایت WWW.TORC.IR نسبت به رؤیت و دریافت مدارک و اسناد مورد نیاز (فرم ارزیابی کیفی عمومی مناقصه‌گران و اسناد مناقصه) اقدام نموده و به همراه پیشنهاد فنی و مالی و ضمانت‌نامه شرکت در مناقصه حداکثر تا تاریخ ۹۸/۱۲/۰۷ به نشانی: تهران – ابتدای جاده قدیم قم – شرکت پالایش نفت تهران – ساختمان شهید بهشتی – دبیرخانه اداره بازرگانی (اتاق ۱۲۳)، داخلی ۴۳۰۴۷-۴۳۵۱۵ تسلیم نمایند. همچنین نمایندگان شرکت‌ها می‌بایست با همراه داشتن معرفینامه جهت دریافت پاکت‌های مناقصه به آدرس فوق‌الذکر، بخش مناقصات (اتاق ۱۴۰) مراجعه نمایند. بدیهی است ارایه مدارک و سوابق مذکور هیچگونه حقی را برای متقاضیان ایجاد نخواهد کرد، ضمناً آگهی فوق در شبکه اطلاع‌رسانی نفت و انرژی به نشانی اینترنتی WWW.SHANA.IR درج می‌گردد.
ه) شرکت‌کنندگان در مناقصه، جهت رؤیت برنامه زمانبندی مناقصه، جلسات و نحوه ارایه پیشنهادات می‌توانند به سایت WWW.TORC.IR مراجعه نمایند.
روابط عمومی شرکت پالایش نفت تهران

تجدید مناقصه عمومی (فشرده) دومرحله‌ای
نوبت دوم
به‌شماره ۷۱۰۸ / ۱۳۹۸
شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی منطقه زنجان در نظر دارد تجدید مناقصه عمومی دو مرحله‌ای همزمان با ارزیابی کیفی(فشرده) تعمیرات و رفع دفرمگی بدنه مخزن شماره ۱۵ انبار نفت شهید تندگویان زنجان را از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت برگزار نماید.

کلیه مراحل برگزاری مناقصه از دریافت اسناد مناقصه تا ارائه پیشنهاد مناقصه‌گران و بازگشایی پاکت ها از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir انجام خواهد شد و لازم است مناقصه گران در صورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند تاریخ انتشار مناقصه در سامانه ساعت ۰۰ روز دوشنبه تاریخ ۱۳۹۸/۱۱/۲۱ می باشد.

محل اجرای مناقصه	انبار نفت شهیدتندگویان شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی منطقه زنجان
مبلغ برآورد (حدودا)	۷ / ۸۳۹ / ۳۹۵ / ۵۸۸ ریال
نوع تضمین و مبلغ شرکت در مناقصه	۳۹۲،۰۰۰،۰۰۰ ریال بصورت ضمانت نامه بانکی یا واریز نقدی به حساب جاری بانک ملت به شماره ۹۲۰۰۰۲۵۱۸۱ به نام شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی ایران منطقه زنجان با کد شناسه ۱۱۶۴۷۷۳
مهلت زمانی دریافت اسناد مناقصه از سایت	ساعت ۶ روز شنبه تاریخ ۱۳۹۸/۱۱/۲۶
ساعت و تاریخ توضیح اسناد	ساعت ۰۰ روز چهارشنبه تاریخ ۱۳۹۸/۱۲/۰۷
مهلت زمانی ارسال پیشنهاد	ساعت ۶ روز شنبه تاریخ ۱۳۹۸/۱۲/۱۰
زمان بازگشایی پاکت ها	ساعت ۰۰ روز سه‌شنبه تاریخ ۱۳۹۸/۱۲/۱۳
شرایط متقاضیان شرکت در مناقصه	۱ صلاحیت از اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی در سال ۱۳۹۷ ۲ اخذ از امتیاز قابل قبول (حداقل ۶۰) بر اساس معیارهای ارزیابی توانمندی بهداشتی، ایمنی و زیست محیطی HSE ۳ اخذ از امتیاز حداقل ۶۰ ارزیابی کارهای فنی و پیمانکاری ساخت. ۴ مستندات ارائه شده باید اصل و یا برابر اصل باشند. ۵ ارائه کد اقتصادی - کد ثبت در پایگاه اطلاع رسانی مناقصات کشور الزامی است. ۶ گواهینامه صلاحیت ایمنی پیمانکاران از اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان ۷ خوداظهاری کارهای مشابه در پنج سال اخیر همراه با قرارداد ها و رضایتنامه‌های مربوطه ۸ تاییدیه گواهینامه صلاحیت پیمانکار و مانده ظرفیت کاری از سایت http://sajar.mporg.ir ۹ شرکت های دارای رتبه ۵ در رشته نفت و گاز و یا تأسیسات و تجهیزات مجاز به شرکت در مناقصه می‌باشند.

۱ اسناد مناقصه و شرایط عمومی پیمان در دو سایت www.iets.mporg.ir و www.monaghese.niopdc.ir، قابل دسترس و مطالعه جهت آگاهی از شرایط قرارداد می‌باشد.
۲ اطلاعات تماس دستگاه مناقصه‌گزار جهت دریافت اطلاعات بیشتر در خصوص اسناد مناقصه و ارائه پاکت آدرس زنجان میدان آزادی خیابان شرکت نفت، شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی ایران منطقه زنجان، واحد امور حقوقی و پیمان‌ها (آقای محمدهادی کردلو) و تلفن ۰۲۴-۳۳۰۴۸۱۵۰
۳ ارائه پاکت الف شامل ضمانت نامه فرآیند ارجاع کار / سپرده، پاکت ب و پاکت ج پیشنهاد نرخ و پاکت ارزیابی کیفی (چهارم) الزاما می‌بایست بصورت فیزیکی قبل از سررسید مهلت زمانی ارسال پیشنهاد، با کیفیت مندرج در شرایط شرکت در مناقصه به آدرس موصوف تحویل گردد.
۴ با توجه به تجدید مناقصه، بازگشایی پیشنهادات با هر تعداد مناقصه‌گر انجام خواهد شد.

اطلاعات تماس سامانه ستاد جهت انجام مراحل عضویت در سامانه:
مرکز تماس: ۰۲۱-۴۱۹۳۴ دفتر ثبت نام: ۰۲۱-۸۸۹۶۹۷۳۷ و ۰۲۱-۸۵۱۹۳۷۶۸
اطلاعات تماس دفاتر ثبت نام سایر استان‌ها، در سایت سامانه www.setadiran.ir بخش ثبت نام/ پروفایل تامین کننده/ مناقصه گر موجود است.

انتشار آگهی: نوبت اول: ۱۳۹۸/۱۱/۲۱ نوبت دوم: ۱۳۹۸/۱۱/۲۳
روابط عمومی شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی ایران منطقه زنجان